

Nr 1550

av herr Gustafsson i Byske m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 33 med förslag till riktlinjer för och organisation av samhällets konsumentpolitik m. m.

Sedan 1938 har hemkonsulenter varit verksamma hos hushållningssällskapen i varje län. Hemkonsulenterna bedrev en omfattande rådgivnings- och serviceverksamhet riktad till landsbygdens kvinnor i form av kursverksamhet, individuell rådgivning, studieresor, tidningsartiklar, föredrag m. m. Denna verksamhet har varit mycket uppskattad bland annat därför att den kompenserade de som bodde på landsbygden för dess mindre informationsutbud i jämförelse med tätorternas. Efter 1970 överfördes hemkonsulenterna till länsstyrelserna och med konsumentinstitutet som huvudman. Samtidigt ändrades målsättningen för verksamheten, som nu blev helt konsumentinriktad och vände sig till samtliga konsumenter. Det innebar ett väsentligt utökat arbetsområde. Antalet hemkonsulenter har dock varit oförändrat, vilket har resulterat i att den värdefulla service som landsbygdens kvinnor tidigare haft tillgång till blivit radikalt nedskuren. I den proposition som nu är lagd föreslår man en ökning av antalet hemkonsulenter med sex stycken, samtliga placerade i de större tätorter där konsumentkommittéer tillsatts.

Med de stora arbetsuppgifter som föreligger kan man med stor sannolikhet antaga att de i propositionen föreslagna personalresurserna på regionalplanet helt kommer att tagas i anspråk för tätorternas informationsbehov.

Ute på landsbygden och då i synnerhet i de geografiskt stora länen med betydande områden av gles bebyggelse kommer förslaget knappast att innebära någon ökad konsumentinformation.

På landsbygden är inkomsterna lägre än i tätorterna, och denna skillnad ökar med avståndet från tätorten. För dessa låginkomsttagare t. ex. undersysselsatta personer, pensionärer och de som nyligen bildat hem – innebär bostadsorten att de ej har tillgång till samma information som de som bor i tätort.

För dessa svaga konsumenter måste det vara av särskilt stor vikt att få hjälp i sitt konsumtionsval.

Från landsbygdens synpunkt kan det ej anses tillfredsställande att de svaga konsumentgrupperna där skall få sin konsumentinformation i det närmaste indragen till förman för de konsumtionsstarkare grupperna i tätorten.

Det är därför väl motiverat att länsstyrelserna, åtminstone i de geografiskt stora länen, ges möjlighet att ombesörja den regionala konsumentinformation som utredningen funnit vara av stor betydelse i synnerhet för de svaga konsumentgrupperna.

Med stöd av det anförda och med hänvisning till den bilaga som fogas till motionen hemställas

att riksdagen vid behandlingen av proposition 1972:33 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag till en utbyggnad av hemkonsulentorganisationen med en tjänst i vardera av Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands, Gotlands och Norrbottens län.

Stockholm den 4 april 1972

NILS-ERIC GUSTAFSSON (c)

i Byske

TORE NILSSON (m)

i Agnäs

TORSTEN GUSTAFSSON (c)

i Stenkyrka

SIGVARD LARSSON (fp)

i Umeå

*Bilaga*VÄSTERBOTTENS LÄNS
HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAP

16.2.1972

Avskrift

Statsrådet och chefen för handelsdepartementet

Ang. hemkonsulentverksamheten och SOU 1971:37 konsumentpolitik, riktlinjer och organisation.

Västerbottens läns hushållningssällskap anhåller härmed att få framföra synpunkter på hemkonsulentverksamheten med anledning av den omorganisation, som har ägt rum och de nya riktlinjer för den framtida konsumentpolitiken, som kommer att framläggas i en proposition till arets riksdag.

Sedan 1936 har hushållningssällskapet haft hemkonsulenter anställda för att i första hand ge landsbygdens husmödrar konsumentinformation samt viss vidareutbildning i göromål som en husmoder sysslar med. Som kontaktorgan på lokalplanet har hushållningssällskapet fungerat.

Efter den 1 juli 1970 har hemkonsulenterna överförts till länsstyrelsen och med konsumentinstitutet som huvudman. Samtidigt har målsättningen för verksamheten ändrats till att omfatta information till hela konsumentgruppen. Arbetsområdet har därmed utökats väsentligt men antalet hemkonsulenter är oförändrat. Med tanke på att länet omfattar ett geografiskt mycket stort område medförde denna omorganisation att en tidigare högt värderad rådgivningsverksamhet på landsbygden i avsevärd grad har minskat.

I nu föreliggande utredning uttalas att det är god samhällsekonomi att satsa på effektivare information och stöd åt inte minst svaga konsumentgrupper. Med anledning härav vill sällskapet framhålla, att landsbygdens och i synnerhet glesbygdens husmödrar ej bör få en minskad information och vidareutbildning än tidigare. Till detta kommer att många av landsbygdens husmödrar inte bara är konsumenter utan även producenter. De bidrar till familjens försörjning genom produktivt hemarbete i form av tillredning av livsmedel från råvaror, som jordbruk och trädgård producerar, tillverkning av kläder, skötsel av husdjur osv. Detta kombineras med skötsel och tillsyn av barn och hemmets övriga göromål.

Bostadsorten innebär i många fall få kontakter med tätorten och dess större informationsutbud. En uppsökande information är därför speciellt värdefull för denna konsumentgrupp.

Till detta bör läggas att hemmiljön på landsbygden bör utvecklas efter sitt eget mönster och ej enbart bli en kopia av tätortens. Det är därför önskvärt att det finns konsulenter som genom sin utbildning och sitt arbete fått goda insikter i landsbygdens kulturmönster.

Ett boende på landsbygden bör jämföras med boende i tätort. Hushållningssällskapet anser att det är av största vikt att det ämbetsverk,

som kommer att svara för den framtida konsumentpolitiken får de resurser på personalsidan som behövs för att verksamheten regionalt och lokalt kan tillgodose även landsbygdens speciella behov av en information och fortbildning av både konsument- och producentkaraktär.

Hushållningssällskapet anholder att hänsyn tages till ovanstående synpunkter vid den fortsatta handläggningen av ärendet.

För Västerbottens läns hushållningssällskap:

Bengt Lyberg
Ordf.

Martin Johansson
Direktör

Vidimeras: Mona-Lisa Holmgren

